

VALTIOVARAINMINISTERIÖ
FINANSMINISTERIET

Digitaalinen henkilöllisyystodistus – mikä muuttuu?

27.9.2022

The background features several abstract, flowing teal lines that create a sense of movement and depth. These lines are thin and elegant, curving across the white space. The text is centered and rendered in a bold, dark teal font.

**Digitaalinen
henkilöllisyystodistus parantaa
omien henkilötietojen hallintaa**

Rakennamme uutta digitaalista henkilöllisyystodistusta

- Luomme valtiovarainministeriössä yhdessä muiden toimijoiden kanssa uutta digitaalista henkilöllisyystodistusta. Lisäksi kehitetään vaihtoehtoinen sähköinen tunnistusratkaisu niille, joilla ei ole mobiililaitetta käytettävissä sekä ulkomaalaisen digitaalinen asiointiväline.
- Kyseessä on digitaalisen henkilöllisyyden kehittämisen hanke, joka perustuu hallitusohjelmaan.
- Kyseessä ei ole vain teknologinen uudistus, vaan yhteiskunnallinen muutos, joka vaikuttaa kansalaisiin, yrityksiin, järjestöihin ja julkisiin toimijoihin

Hallitusohjelma

Tavoitteena edistää Suomen kansalaisille ja kaikille Suomessa asuville mahdollisuutta sähköiseen tunnistautumiseen sekä edistää toimivien tunnistusratkaisuiden kehittymistä.

Miksi digitaalinen henkilöllisyystodistus tarvitaan?

1

Digitaalinen henkilöllisyystodistus parantaa omien henkilötietojen hallintaa.

- ✓ Tietosuoja lisääntyy, kun tiedot siirtyvät suoraan asiointipalveluun ilman välikäsiä ja henkilö voi päättää, mitä tietoja jakaa asiointitilanteessa.

2

Digitaalinen henkilöllisyystodistus helpottaa kansalaisten, yritysten ja viranomaisten arkea.

- ✓ Yhdenvertaisuus lisääntyy, kun sähköinen asiointi on riippumatonta maksullisista asiakassuhteista.
- ✓ Käyntiasiointi on helpompaa ja sujuvampaa.

3

Yhteiskunnan palvelut digitalisoituvat, ja Suomi haluaa olla edelläkävijä digitalisaatiossa.

- ✓ Digitaalinen henkilöllisyystodistus voidaan myöhemmin laajentaa eurooppalaiseksi lompakkosovellukseksi.

Mitä tapahtuu tässä ja nyt

Mitä otetaan käyttöön 2023?

1

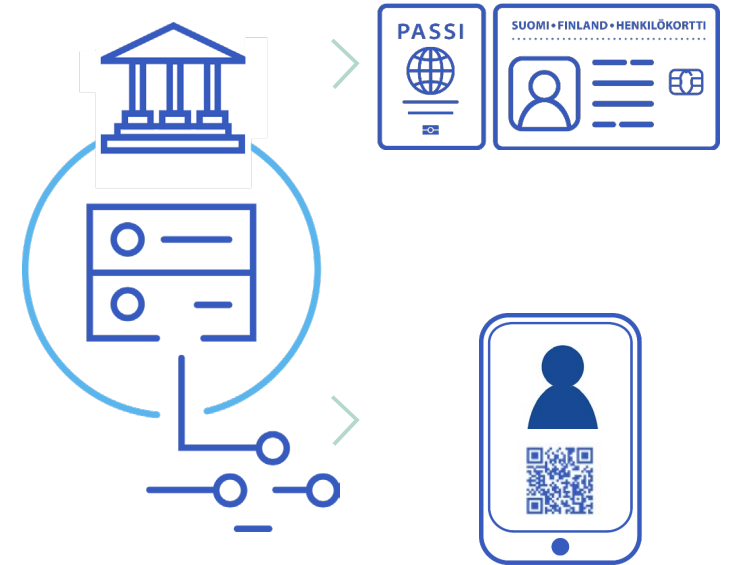
Passin ja henkilökortin rinnalle digitaalinen henkilöllisyystodistus sähköiseen ja käyntiasiointiin.

2

Henkilöllisyyden osoittamisen ratkaisu ulkomaalaisille sähköiseen asiointiin.

3

Luonnollisen henkilön tunnistusväline julkisiin palveluihin niille, jotka eivät käytä mobiililaitetta

Digitaalinen henkilöllisyystodistus

Henkilöllisyyden osoittaminen sähköisessä ja käyntiasioinnissa mobiilisovelluksen avulla

- Poliisin myöntämä, sähköinen versio virallisesta tunnistusasiakirjasta.
- Mahdollistaa myös sähköisen tunnistautumisen yksityisen ja julkisen sektorin asiointipalveluihin.
- Mobiilisovellus ladattavissa sovelluskaupoista (iOS, Android)
- Voi ottaa käyttöön kaikki, joilla on Suomen viranomaisen myöntämä voimassaoleva passi tai henkilökortti.
- Tarkastaminen käyntiasioinnissa sovelluskaupoista ladattavan, maksuttoman tarkastussovelluksen avulla. Vaihtoehtoisesti tarkastustoiminnallisuuden voi integroida asiointipisteessä käytössä olevaan järjestelmään, esimerkiksi kassajärjestelmään. Digitaalista henkilöllisyystodistusta ei voi tarkastaa pelkästään visuaalisesti.
- Käyttöön otettavissa ilman erillistä maksua.

Ulkomaalaisen digitaalinen asiointiväline

Henkilöllisyyden osoittaminen sähköisessä asiointissa mobiilisovelluksen avulla

- DVV:n myöntämä asiointiväline.
- Mahdollistaa sähköisen tunnistautumisen yksityisen ja julkisen sektorin asiointipalveluihin. Voi saada käyttöön vaikka ei asuisikaan Suomessa.
- Mobiilisovellus ladattavissa sovelluskaupoista (iOS, Android)
- Käyttöönotto edellyttää, että henkilöllä on voimassa oleva ulkomaalainen passi tai henkilökortti.
- Voidaan ottaa käyttöön etänä.
 - Etärekisteröinnistä säädetään HETU-hankkeen puolella, mutta välineen käyttö mahdollistetaan digitaalisen henkilöllisyyden hankkeen kautta.
 - Etärekisteröinnillä matalan tason väline – voidaan korottaa tunnistautumalla viranomaisen käyntiasioinnissa
- Maksullinen käyttäjälle.

Luonnollisen henkilön tunnistusväline

Tunnistautuminen julkishallinnon sähköisissä palveluissa

- DVV:n myöntämä erillinen tunnistusväline
 - Esimerkiksi vaihtuvaa tunnuslukua esittävä laite
- Mahdollistaa sähköisen tunnistautumisen julkisen sektorin asiointipalveluihin Suomi.fi-tunnistuksen kautta.
- Käyttöönotto edellyttää, että henkilöllä on voimassaoleva Suomen viranomaisen myöntämä passi tai henkilökortti.
- Maksullinen käyttäjille.

Käyttökohteet

Julkiset palvelut

Yksityiset palvelut

Sähköinen asiointi

Käyntiasiointi

Digitaalinen henkilöllisyystodistus

Ulkomaalaisen digitaalinen
asiointiväline

Luonnollisen henkilön
tunnistusväline

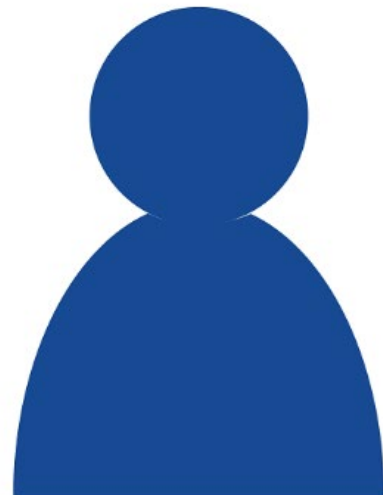
Digitaalinen henkilöllisyystodistus käyntiasioinnissa

Uusi täysin digitaalinen tapa nykyisten rinnalle

- ✓ Luotettavampaa tunnistamista
- ✓ Parempaa asiakaskokemusta
- ✓ Parantaa tietosuojaa (tiedon minimointi)
- ✓ Takaa tietojen eheyden ja luottamuksellisuuden

Tarkastaminen joko

- 1) maksuttomalla tarkastussovelluksella tai
- 2) Integroimalla tarkastussovellus asiointipisteessä käytössä olevaan järjestelmään, jolloin tarvitaan myös lukijalaite

Mikä muuttuu sähköisessä asiointissa?

Digitaalinen henkilöllisyystodistus ja luonnollisen henkilön digitaalinen asiointiväline

Sähköinen asiointi

- Ei edellytä muutoksia julkishallinnon asiointipalveluihin.
- Tunnistuspalvelu tarjotaan Suomi.fi-tunnistuksen osana, uudet tunnistusvälineet automaattisesti tuettuna
- Asiakkuudesta riippumaton ratkaisu on laajemmin esimerkiksi alaikäisten ja ulkosuomalaisten saatavilla

Mikä muuttuu sähköisessä asiointissa?

Ulkomaalaisten digitaalinen asiointiväline

- Tunnistuspalvelu tarjotaan Suomi.fi-tunnistuksen osana.
- Asiointipalvelu päättää, hyväksyykö palvelussaan ulkomaalaisen asiointivälineellä tunnistautumisen.
- Aiheuttaa todennäköisesti kehitystarpeita asiointipalveluun.
- Mahdollistaa ulkomaalaisille, esimerkiksi opiskelijoille ja työperäisesti maahan muuttaville asiointien Suomen viranomaisten palveluissa.

Todisteen esittäminen asiointitilanteessa

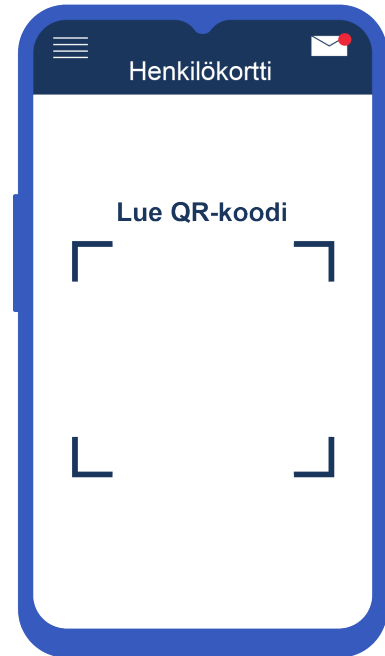

Sähköinen asiointi

Käyntiasiointi

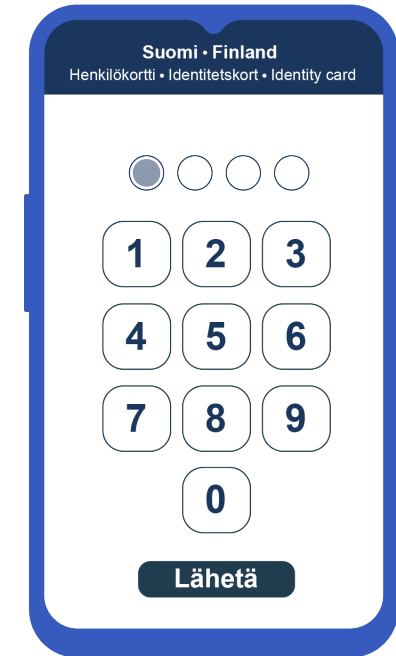
Yhdistetään sovellus ja
kysyvä palvelu

Valitaan esitettävät
todistukset

Hyväksytään
vahvistettujen
tietojen lähettäminen

Tietoturva ja tietosuoja

- Tietoturva sisällytettynä koko elinkaaren ajan.
 - Myöntämisessä hyödynnetään tietoturvallisia passien ja henkilökorttien lupaprosesseja.
 - Tiedot pidetään ajantasaisina ja tarjotaan mahdollisuus ilmoittaa kadonneesta tai varastetusta laitteesta.
- Ulkoinen arviointilaitos varmistaa tietoturvan DVV:n, Poliisihallituksen, ja Traficomien asettamien kriteeristöjen pohjalta.
- Henkilötietojen siirto tapahtuu salattujen tietoliikenneyhteyksien yli ja henkilötiedot tallennetaan mobiilipäätelaitteeseen salatussa muodossa käyttäen laitteiden fyysisiä turvaelementtejä.
- Viestinnän keinoin loppukäyttäjiä opastetaan välineiden tietoturvallisesta käytöstä.
- Digitaalisen henkilöllisyyden palvelujen tuottajat havainnoivat tietoturvapoikkeamia, ylläpitävät ajantasaista uhkatietoa, ja puuttuvat tietoturvapoikkeamiin häiriönhallinnan toimenpitein.
- Tietosuojavaikutusten arvioinnilla varmistutaan yksityisyydensuojan ja tietosuojan toteutumisesta.
- Henkilö päättää itse mitä tietoja jakaa asiointipalvelujen kanssa.
- Tiedot siirtyvät suoraan mobiililaitteesta asiointipalvelulle ilman keskitetyn tahon mahdollisuutta valvoa miten välinettä käytetään.
- Digitaaliseen henkilöllisyydestodistukseen tulevia henkilötietoja ei siirretä Suomen rajojen ulkopuolelle myöntämisen ja yksilöinnin yhteydessä.

Hallituksen esityksen valmistelun tausta

- Hallituksen esityksellä mahdollistettaisiin suunniteltujen ratkaisujen tuotanto ja käyttö: 1) Digitaalinen henkilöllisyystodistus, 2) ulkomaalaisen digitaalinen asiointiväline ja 3) luonnollisen henkilön tunnistusväline
- Taustalla myös eurooppalaista digitaalista identiteettiä koskeva asetusehdotus (eIDAS uudistus). EU-tason valmistelun ja kansallisen hankkeen tavoitteet pitkälti yhteneviä.
 - Nyt valmisteilla oleva HE koskee *kansallisia ratkaisuja*, mutta digitaalinen henkilöllisyys tulisi jatkossa osaksi myös uutta eurooppalaista identiteettilompakkoa
 - Ratkaisuja tarvitaan ja niiden kehittäminen etujoukossa tukee EU-tason yhteistyötä ja vaikuttamista: mahdollisuus toimia suunnannäyttäjänä ja vaikuttaa yhteisten ratkaisujen kehittämiseen kansallisista tarpeista lähtien
- Säädösehdotukset:
 - Uusi laki Digi- ja väestötietoviraston digitaalisen henkilöllisyyden palveluista;
 - Uusi laki digitaalisesta henkilöllisyystodistuksesta;
 - Muutoksia VTJ-lakiin, tukipalvelulakiin, lakiin vahvasta sähköisestä tunnistamisesta ja sähköisistä luottamuspalveluista, passilakiin, henkilökorttilakiin sekä lakiin henkilötietojen käsittelystä poliisitoimessa.

Valmistelutilanne

- Hallituksen esitysluonnoksen lausuntoaika päättyi 8.4.2022.
- Lausuntoja tuli 651 kpl, joista organisaatioiden lausuntoja 127 kpl
 - Organisaatiot pitivät esityksen tavoitteita yleisesti kannatettavina.
 - Kansalaisilta saatu lausuntopalaute oli lähes poikkeuksetta kriittistä, mutta ne perustuivat suurilta osin pitkälle vietyihin tulkintoihin esityksen sisällöstä.
- Lausuntopalautteen pohjalta tarkasteltu erityisesti:
 - Vaikutusarviointia, kilpailu- ja valtiontukioikeudellista arviota, tunnistettuja substanssikysymyksiä, lainsäädännön systematiikkaa ja heijastusvaikutuksia.
- Lausuntoyhteenvedo julkaistu 21.6.
- Hallituksen esitys annettiin 15.9.
- Lainsäädännön voimaantuloksi esitetään 1.9.2023.

Kansalaisten lausunnoissa toistuneet
väärinkäsitykset:

- Suomen valtion muuttuminen kontrollivaltioksi
 - Pelko digitaalisen henkilöllisyystodistuksen pakollisuudesta
 - Digitaalisen henkilöllisyystodistuksen liittäminen koronarokotuksiin ja rokotustodisteeseen.
 - Ratkaisun tietoturvaan liittyvät epäilyt
- **Digitaalinen henkilöllisyystodistus on vapaaehtoinen eikä sen käyttöä ole mahdollista seurata.**

VALTIOVARAINMINISTERIÖ
FINANSMINISTERIET

vm.fi/digihenkilöllisyys
#digihenkilöllisyys